

РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ТА КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

DEVELOPMENT OF RECOMMENDATIONS ON IMPROVING INTERNAL CONTROL IN THE MANAGEMENT SYSTEM OF RECEIVABLES AND PAYABLES OF AN ENTERPRISE

Актуальність вдосконалення внутрішнього контролю в системі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю зумовлена необхідністю забезпечення фінансової стійкості підприємств в умовах військового та післявоєнного періоду. Сформовано завдання внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості, розроблено концепцію системи внутрішнього контролю. Проведено прогнозування динаміки дебіторської та кредиторської заборгованості, що дозволило виявити тенденцію до зростання дебіторської та поточної кредиторської заборгованості. Запропоновано стратегію вдосконалення внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості, який включає комплексний підхід до управління розрахунками, який включає аналіз поточного стану заборгованостей, прогнозування їх змін, класифікацію контрагентів за рівнем ризику, встановлення контрольних показників та впровадження регламентованих процедур моніторингу.

Ключові слова: дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, будівництво, фінансовий стан, моделювання, управління розрахунками, фінансова стійкість.

The relevance of improving internal control in the system of managing receivables and payables is due to the need to ensure the financial stability of construction industry enterprises in the war and post-war period, increase the payment discipline of contractors, minimize the risks of non-payment and effectively manage cash flows. The purpose of the article is to develop recommendations for improving internal control in the system of managing receivables and payables of the enterprise. The study used methods of generalization, systematization and econometric modeling. The task of internal control of receivables and payables was formulated, the concept of an internal control system was developed, which is based on a combination of previous, current and subsequent control. The proposed approach allows you to check the solvency of contractors at the stage of concluding contracts, control the timeliness of payments in the process of performing work and evaluate the effectiveness of debt management based on the results of activities. This ensures a reduction in the risk of overdue receivables, increased settlement discipline and improved cash flow management of the enterprise. Using the example of LLC "BUKOVYNSKYJ KVARTAL", a forecast of the dynamics of receivables and payables for 2025–2026 was carried out, which allowed us to identify a trend towards an increase in receivables for goods, works, services and current payables, which may lead to an increase in the financial burden on the enterprise. The results confirmed the need to strengthen internal control, in particular regarding the establishment of credit limits for customers, control of advance payments, monitoring of debt repayment terms and coordination of settlement schedules with contractors and suppliers. The proposed strategy for improving internal control of receivables and payables provides for a comprehensive approach to settlement management, which includes an analysis of the current state of debts, forecasting their changes, classifying counterparties by risk level, establishing control indicators and implementing regulated monitoring procedures. The implementation of the proposed recommendations will contribute to increasing the financial stability of the enterprise, optimizing cash flows, reducing the risk of non-payments and improving the overall efficiency of financial resource management.

Key words: accounts receivable, accounts payable, construction, financial condition, modeling, settlement management, financial stability.

УДК 657.633

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.23-28>

Кожушко О.В.¹

к.е.н., доцент,
Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця

Kozhushko Olha

Simon Kuznets Kharkiv National
University of Economics

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання значна частка активів підприємств зосереджена у дебіторській заборгованості, тоді як кредиторська заборгованість виступає важливим джерелом фінансування поточної діяльності. Неefективне управління розрахунками з контрагентами призводить до погіршення ліквідності, зниження платоспроможності, виникнення прострочених боргів та підвищення ризику фінансової нестійкості підприємства. Особливо актуальним це питання є в умовах економічної нестабільності, інфляційних процесів, порушення платіжної дисципліни та зростання ризиків неповернення заборгованості.

Важливу роль у забезпеченні ефективного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю відіграє система внутрішнього контролю, яка дозволяє своєчасно виявляти відхилення, запобігати виникненню прострочених боргів, контролювати строки розрахунків та підвищувати якість управлінських рішень. Недостатній рівень організації внутрішнього контролю призводить до збільшення обсягів сумнівної дебіторської заборгованості, накопичення прострочених зобов'язань перед постачальниками, втрати ділової репутації підприємства та погіршення фінансових результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження дебіторської та

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6211-1238>

кредиторської заборгованості займалися багато сучасних вітчизняних та іноземних науковців, таких як: Мулик Т.О. [6], Шевченко Л.Я., Куліш Ф.В. [9], Колісник О.П., Семенюк Ю.Р., Судак В.О. [3; 4], Бардадим М.В., Свічкач Н.М. [1], Гнатюк Т.М., Шкроміда В.В., Шкроміда Н.Я. [2], Степаненко О.І., Бишовець А.О. [8], Колісник О.П., Замота І.О., Лемішовська О.С., Федак В.Я. [5] та інших. Проте актуальність питань вдосконалення внутрішнього контролю в системі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства залишається високою в сучасних умовах господарювання. Крім того, зростає потреба у вдосконаленні методичних підходів до внутрішнього контролю розрахунків із дебіторами та кредиторами, використанні сучасних інструментів управління заборгованістю, формуванні ефективної інформаційної бази для прийняття управлінських рішень. Саме тому розробка рекомендацій щодо вдосконалення внутрішнього контролю в системі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства є актуальною, має важливе теоретичне та практичне значення і спрямована на підвищення фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності діяльності підприємства.

Постановка завдання. Метою статті є розробка рекомендацій щодо вдосконалення внутрішнього контролю в системі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства

Виклад основного матеріалу дослідження. Фундаментальною складовою ефективного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю є внутрішній контроль, який забезпечує достовірність облікової інформації, своєчасність розрахунків із контрагентами та мінімізацію фінансових ризиків. За відсутності належно організованої системи внутрішнього контролю підприємство піддається ризику несвоєчасного отримання платежів, накопичення простроченої дебіторської заборгованості, погіршення ліквідності, втрати платоспроможності, а також виникнення фінансових зловживань і неефективного використання ресурсів. Особливої актуальності вдосконалення внутрішнього контролю набуває для підприємств будівельної галузі, діяльність яких характеризується тривалими виробничими циклами, значними обсягами авансових платежів, великою кількістю підрядників і субпідрядників, а також залежністю від графіків фінансування. За таких умов навіть незначні затримки розрахунків можуть призводити до зупинення будівельних робіт, порушення строків виконання контрактів та зростання витрат. Відсутність системного контролю за розрахунками у будівництві також підвищує ризик накопичення взаємної заборгованості між учасниками будівельного процесу, що негативно впливає на фінансову стійкість підприємств галузі.

У період військового стану ці ризики суттєво посилюються через нестабільність фінансування проєктів, затримки бюджетних платежів, порушення логістичних ланцюгів, зміну вартості будівельних матеріалів та підвищення рівня невизначеності щодо виконання договірних зобов'язань. У таких умовах внутрішній контроль має бути спрямований на постійний моніторинг дебіторської заборгованості, оцінювання платоспроможності замовників, контроль авансів, погодження графіків платежів відповідно до фактичного виконання робіт, а також запобігання накопиченню прострочених боргів. Важливим є також контроль кредиторської заборгованості з метою недопущення критичного зростання зобов'язань перед постачальниками матеріалів, підрядниками та працівниками.

У післявоєнний період необхідність удосконалення внутрішнього контролю лише зростатиме у зв'язку з активізацією відбудови інфраструктури, збільшенням кількості будівельних контрактів, залученням бюджетного та міжнародного фінансування. За таких умов підприємствам будівельної галузі доцільно впроваджувати чіткі процедури контролю дебіторської та кредиторської заборгованості, зокрема встановлення лімітів кредитування замовників, контроль виконання етапів робіт перед виставленням рахунків, регулярний аналіз строків погашення заборгованості, формування резервів сумнівних боргів, а також погодження графіків розрахунків із підрядниками відповідно до фактичного надходження коштів. Автором сформовано основні завдання внутрішнього контролю заборгованостей на прикладі ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ» з урахуванням особливостей будівельної галузі на рис. 1.

Щоб забезпечити реалізацію визначених ключових завдань автор пропонує концепцію концепції системи внутрішнього контролю (рис. 2).

Завдання створюють основу для формування систематичного підходу, що охоплює три основні етапи контролю: попередній, поточний і підсумковий. Саме на підставі таких завдань можна обґрунтувати систему контролю і визначити, які процедури, внутрішні механізми та контрольні точки необхідні для ефективного управління розрахунками на підприємстві. Структурованість та послідовність цих етапів забезпечують своєчасне виявлення порушень, відхилень та ризиків, що виникають у процесі взаємодії з дебіторами та кредиторами.

Концепція системи внутрішнього контролю поєднує контрольні функції, інформаційні потоки, регламенти та процедури задля забезпечення стабільності фінансових розрахунків підприємства.

Завдяки впровадженню попереднього контролю підприємство знижує ризики фінансових втрат ще до початку проєктних робіт. Механізм попереднього контролю відображено на рис. 3.

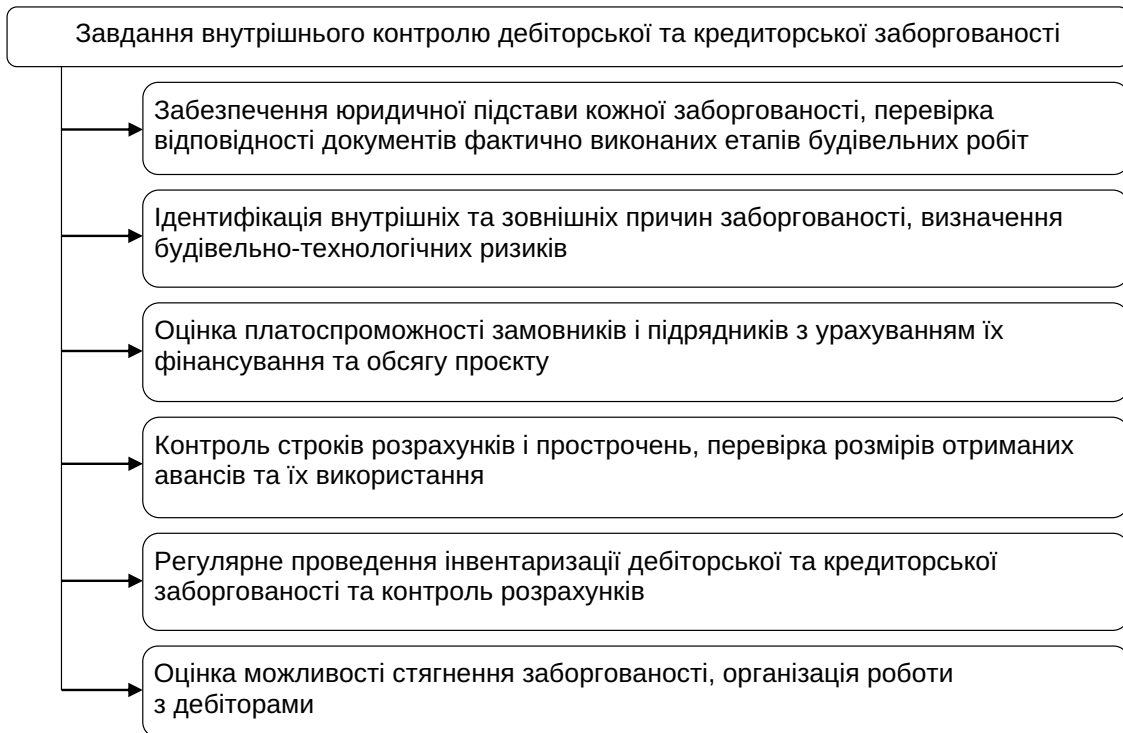

Рис. 1. Завдання внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: запропоновано автором

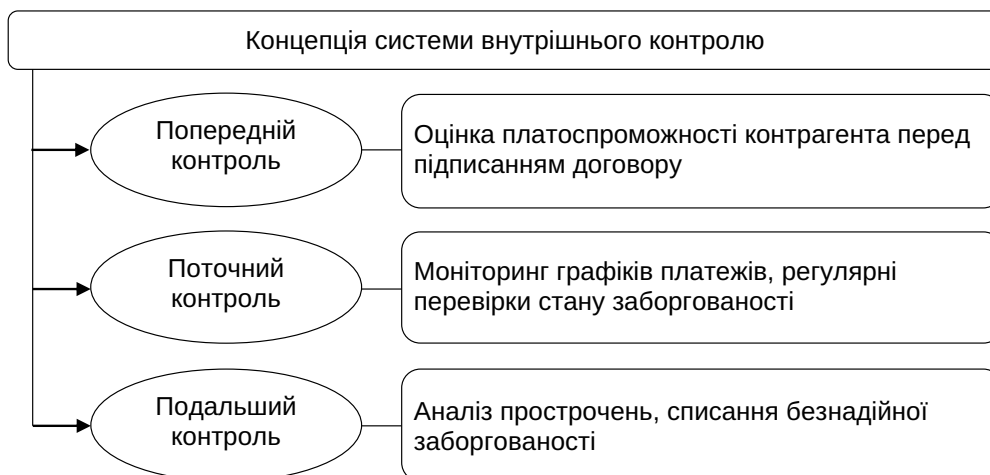

Рис. 2. Концепція системи внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

Перевірка платоспроможності замовників і підрядників, встановлення лімітів авансів та юридична перевірка договорів гарантують, що авансовані кошти не будуть видані контрагентам із високим ризиком. Це дає можливість планувати ресурси і захистити грошовий потік на етапі укладання контрактів.

Поточний контроль дозволяє ефективно відстежувати грошові потоки, пов'язані з поетапним виконанням робіт, що є важливим для будівельної галузі. Механізм поточного контролю відображений на рис. 4

Поточний контроль дозволяє підвищити прозорість фінансування проєктів, покращити

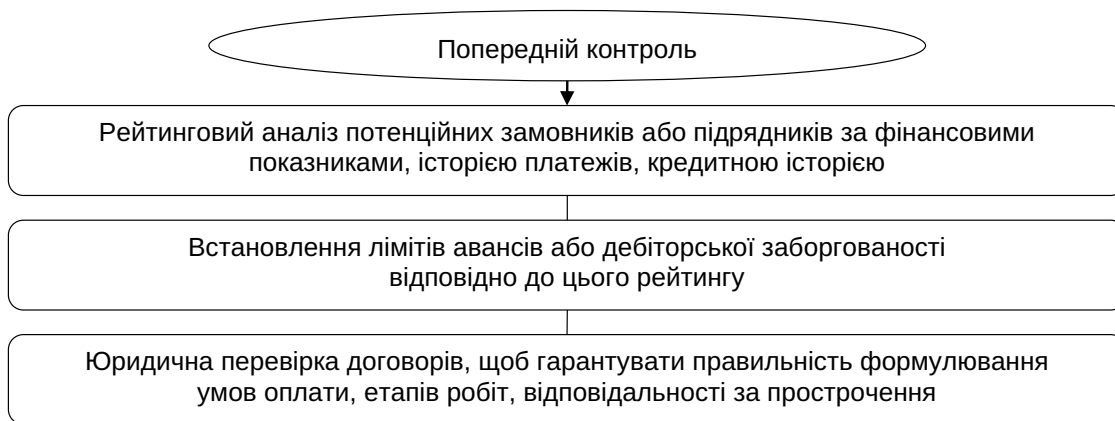

Рис. 3. Попередній контроль дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: запропоновано автором

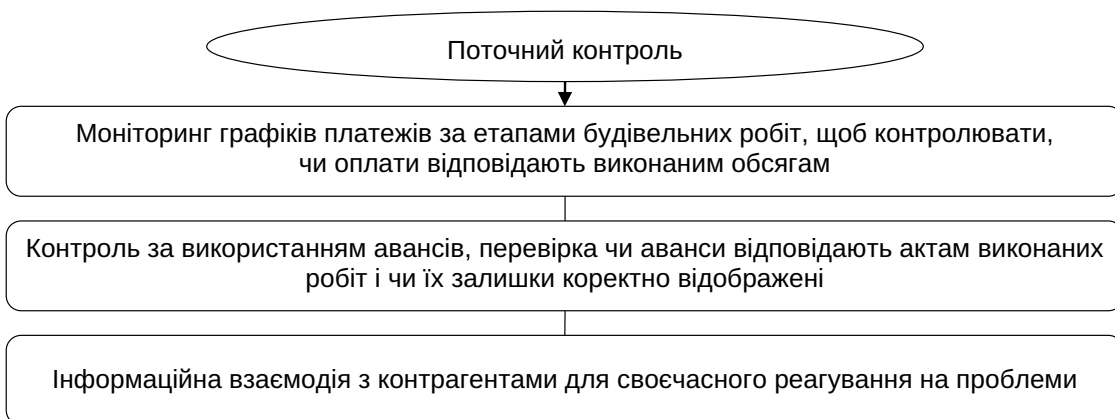

Рис. 4. Поточний контроль дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: запропоновано автором

управління ліквідністю і дає змогу вчасно коригувати фінансову політику, якщо з'являються затримки або відхилення. Остаточним етапом є подальший контроль (рис. 5).

Механізми подальшого контролю дозволяють оцінити ефективність управління заборгованістю, зафіксувати прострочення і сформулювати заходи для їх подолання. Для вдосконалення аналітичної складової внутрішнього контролю в системі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю доцільно проводити прогноз. Подальший контроль за допомогою прогнозних значень допоможе своєчасно виявити недоліки які можна скорегувати.

Автором складено прогноз зростання дебіторської та кредиторської заборгованості на найближчі 2 роки з використанням програми MS Excel на основі вихідних даних (табл. 1), та розраховано коефіцієнт детермінації R2 (табл. 2).

Для прогнозу значень дебіторської та кредиторської заборгованості розрахунок коефіцієнту детермінації R2, виступає критерієм для вибору найкращої моделі для кожного показника. Для графічної інтерпретації отриманих значень автором сформовано графіки прогнозу дебіторської та кредиторської заборгованості (рис. 6 – рис. 12).

У табл. 3 визначено та проаналізовано прогнозні значення в абсолютних величинах.

Результати прогнозу ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ» на 2025–2026 рр. показали, що величини дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги відносно 2024 року демонструють зростання на 10,04 % та складають 25,97 тис. грн у 2025 р. та 28,62 тис. грн у 2026 р. Для будівельної галузі таке зростання може бути пов'язане із затримками платежів від великих замовників, що може призвести до дефіциту коштів для фінансування поточних робіт. Дебіторська заборгованість за розрахунками

Рис. 5. Подальший контроль дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: запропоновано автором

Таблиця 1

Вихідні дані для прогнозування заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Роки	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Дебіторська заборгованість за розрахунками	Інша дебіторська заборгованість	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці
2022	18,3	442,7	2 735,40	98,8	14,7	0,80	2,8
2023	20,1	554	2 733,90	135,3	4,9	0,70	2,6
2024	23,6	634,2	2 733,90	164,1	15,1	0,80	2,6

Джерело: побудовано автором

Таблиця 2

Значення R² для прогнозування заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Лінії тренду	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Дебіторська заборгованість за розрахунками	Інша дебіторська заборгованість	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці
Лінійна	0,9889	0,9797	1,0000	0,9612	0,8574	0,9962	0,9987
Експоненційна	0,9670	0,9911	0,7490	0,9953	0,0012	0,0000	0,7499
Логарифмічна	0,9668	0,9913	0,7501	0,9954	0,0012	0,0000	0,7501
Степенева	0,0000	0,0000	0,7502	0,0000	0,0015	0,0000	0,7593
Поліноміальна трьох степенева	0,9669	0,9912	0,7493	0,9953	0,0012	0,0000	0,7497

Джерело: побудовано автором

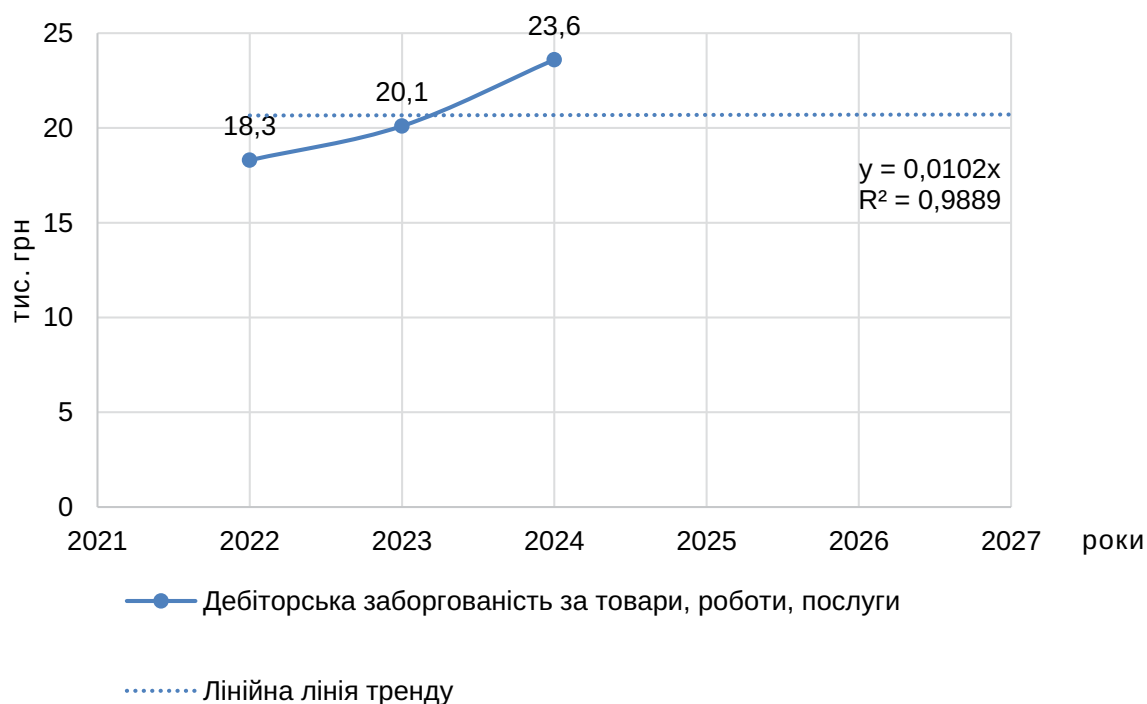

Рис. 6. Прогноз динаміки дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

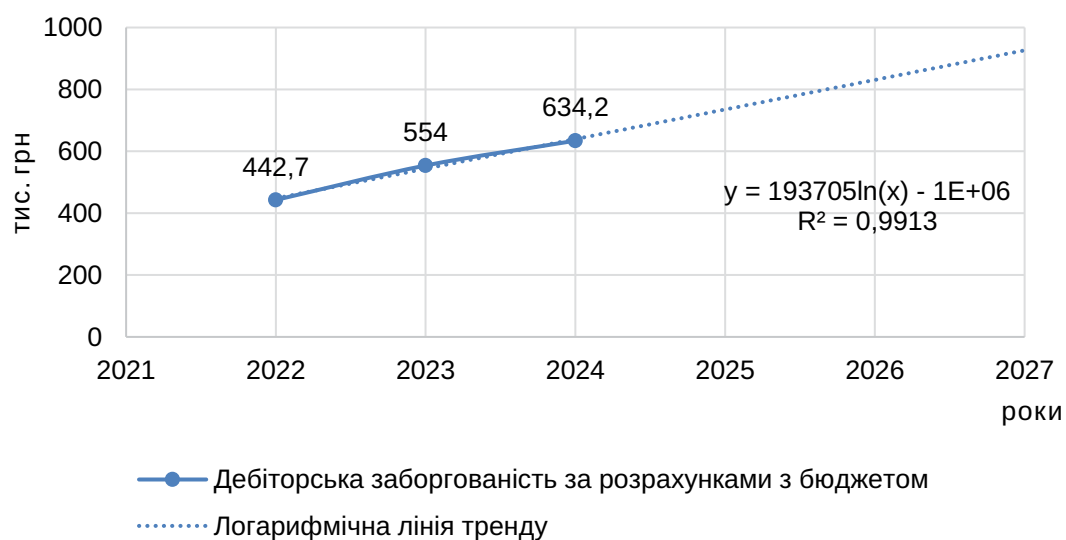

Рис. 7. Прогноз динаміки дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

Рис. 8. Прогноз динаміки іншої дебіторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

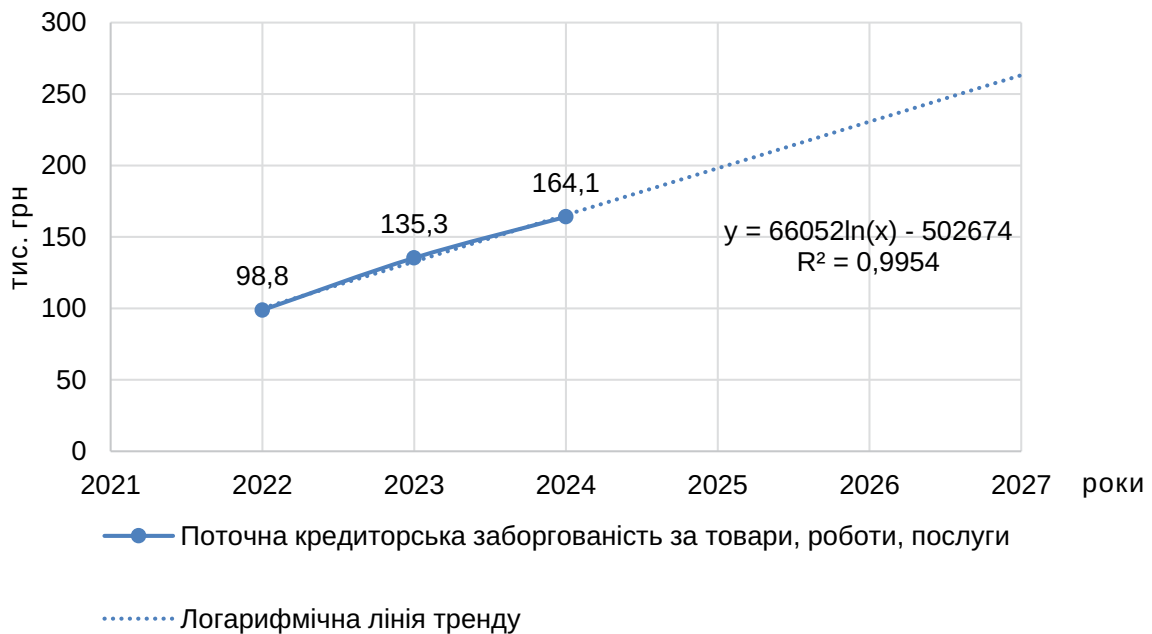

Рис. 9. Прогноз поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

Рис. 10. Прогноз кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

Рис. 11. Прогноз кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

з бюджетом також матиме значне зростання 15.91% у 2025 р. та 13.02 % у 2026 р. Таке зростання може означати переплату податків або заявлені до відшкодування суми ПДВ.

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги має прогноз зростання на

20,68% у 2025 р. та 16,49 % у 2026 р. Такі значення можуть бути прийнятними для підприємства, адже може бути відстрочка від постачальників матеріалів, але є необхідність контролю бо значне зростання підвищує залежність від постачальників. Кредиторська заборгованість за розрахунками

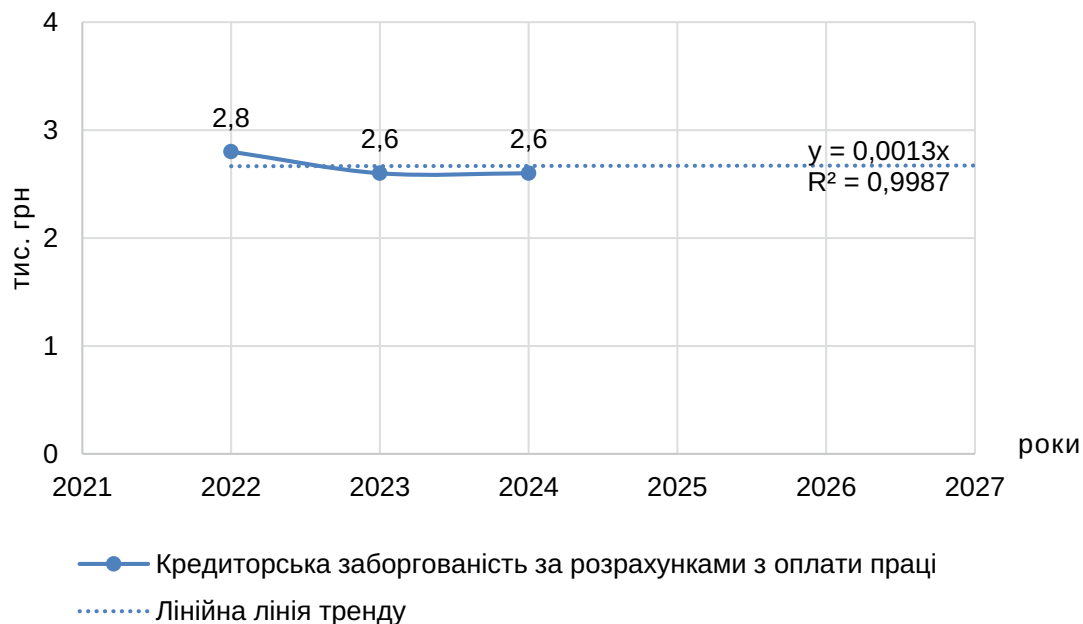

Рис. 12. Прогноз кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

Таблиця 3

Аналіз прогностичних величини дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ» на 2025–2026 рр.

Показники	Базовий рік	Прогнозні значення		Відхилення тис. грн		Темп росту, %		Темп приросту, %	
	2024 р.	2025 р.	2026 р.	2025/2024	2026/2025	2025/2024	2026/2025	2025/2024	2026/2025
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	23,60	25,97	28,62	2,37	2,65	110,04	110,20	10,04	10,20
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	634,20	735,13	830,88	100,93	95,75	115,91	113,02	15,91	13,02
Інша дебіторська заборгованість	2733,90	2732,90	2732,15	-1,00	-0,75	99,96	99,97	-0,04	-0,03
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	164,10	198,03	230,68	33,93	32,65	120,68	116,49	20,68	16,49
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	15,10	11,97	12,17	-3,13	0,20	79,27	101,67	-20,73	1,67
Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	0,80	0,77	0,77	-0,03	0,00	96,25	100,00	-3,75	0,00
Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати	2,60	2,47	2,37	-0,13	-0,10	95,00	95,95	-5,00	-4,05

Джерело: побудовано автором

з бюджетом після значного зменшення у 2025 році на 20,73% складе 11,97 тис. грн, що є позитивним та у 2026 році має бути зростання до 12,17 тис. грн. Внутрішній контроль має забезпечити повне та своєчасне погашення податкових зобов'язань, залишок має бути мінімально можливим або дорівнювати нулю. Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці у подальшому демонструє зменшення до 2,47 тис. грн у 2025 р. та 2,37 тис. грн у 2026 р., що вказує на періодичні затримки виплат, що є негативним для підприємства.

На основі проведеного дослідження для підвищення фінансової стабільності та управління ризиками ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ» автором запропоновано впровадження комплексної стратегії внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості (рис. 13).

Стратегія передбачає аналіз поточного стану заборгованостей, прогноз їх майбутніх обсягів, класифікацію контрагентів за рівнем ризику, встановлення лімітів на дебіторську та кредиторську заборгованості, а також формування чіткої політики взаєморозрахунків. Реалізація такої моделі контролю дозволить своєчасно виявляти потенційно проблемні заборгованості, оптимізувати грошові потоки, покращити платоспроможність компанії та зменшити ймовірність неплатежів, що в сукупності сприятиме підвищенню ефективності управління фінансами підприємства.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано необхідність вдосконалення внутрішнього контролю в системі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства, що є важливою умовою забезпечення фінансової стійкості та ефективності діяльності

Рис. 13. Стратегія вдосконалення внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «БУКОВИНСЬКИЙ КВАРТАЛ»

Джерело: побудовано автором

суб'єкта господарювання. Встановлено, що відсутність системного контролю розрахунків із контрагентами призводить до накопичення прострочених боргів, зниження ліквідності, погіршення платоспроможності та зростання фінансових ризиків, що особливо критично для підприємств будівельної галузі з тривалими виробничими циклами та значними обсягами авансування.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці цифрових інструментів внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості, впровадженні автоматизованих систем моніторингу розрахунків, використанні ризик-орієнтованого підходу до оцінки контрагентів, а також удосконаленні методів прогнозування заборгованості з урахуванням факторів військового та післявоєнного відновлення економіки. Доцільним є також поглиблення досліджень щодо адаптації системи внутрішнього контролю будівельних підприємств до умов нестабільного фінансування, реалізації інфраструктурних проєктів та залучення міжнародних інвестицій, що сприятиме підвищенню ефективності управління заборгованістю в умовах відбудови економіки країни.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бардадим М. В., Свічкач Н. М. Облік та управління дебіторською заборгованістю для зміцнення фінансової безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50.
2. Гнатюк Т.М., Шкроміда В.В., Шкроміда Н. Я. Торговий кредит: окремі питання обліку та аналізу дебіторської заборгованості. *Журнал Прикарпатського університету імені Василя Стефаника*. 2024. Т. 11. № 2. С. 79–90.
3. Колісник О. П., Замота І. О. Теоретичні та практичні аспекти обліку і аналізу дебіторської заборгованості у сфері інформації та телекомунікацій. *Modern Economics*. 2019. № 15. 108–113.
4. Колісник О. П., Семенюк Ю. Р., Судак В. О. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості. *Ефективна економіка*. 2023. № 10.
5. Лемішовська О. С., Федак В. Я. Галузеві особливості організації обліку та аудиту на будівельному підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68.
6. Мулик Т. О. Аналітичне забезпечення дебіторської заборгованості в системі управління підприємства. *Агросвіт*. 2022. № 9-10. С.69–78.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України : веб-сайт. URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Степаненко О.І., Бишовець А.О. Дебіторська заборгованість за продукцію (товари, роботи, послуги) в обліково-економічній системі підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 3 (83). С. 179–187.
9. Шевченко Л. Я., Куліш Ф. В. Вплив та роль дебіторської заборгованості в економічному розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39.

REFERENCES:

1. Bardadym M. V., Svichkar N. M. (2023). Oblik ta upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiu dlia zmitsnennia finansovoi bezpeky pidpriemstva. [Accounting and management of receivables to strengthen the financial security of the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 50.
2. Hnatiuk T.M., Shkromyda V.V., Shkromyda N. Ya. (2024). Torhovyi kredyt: okremi pytannia obliku ta analizu debitorskoi zaborhovanosti. [Trade credit: specific issues of accounting and analysis of accounts receivable]. *Zhurnal Prykarpatskoho universytetu imeni Vasylia Stefanyka – Journal of Vasyl Stefanyk Carpathian National University*, vol.11(2), pp. 79–90.
3. Kolisnyk O. P., Zamota I. O. (2019). Teoretychni ta praktychni aspekty obliku i analizu debitorskoi zaborhovanosti u sferi informatsii ta telekomunikatsii. [Theoretical and practical aspects of accounting and analysis of receivables in the field of information and telecommunications]. *Modern Economics*, no. 15, pp. 108–113.
4. Kolisnyk O. P., Semeniuk Yu. R., Sudak V. O. (2023). Ekonomichna sutnist ta klasyfikatsiia debitorskoi zaborhovanosti. [Economic nature and classification of accounts receivable]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, no. 10.
5. Lemishovska O. S., Fedak V. Ya. (2024). Haluzevi osoblyvosti orhanizatsii obliku ta audytu na budivelnomu pidpriemstvi. [Industry-specific features of accounting and auditing organization at a construction company]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 68.
6. Mulyk T. O. (2022). Analychne zabezpechennia debitorskoi zaborhovanosti v systemi upravlinnia pidpriemstva. [Analytical support of receivables in the enterprise management system]. *Ahrosvit – Agrosvit*, no. 9–10, pp. 69–78.
7. Ofitsiynyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy : veb-sait. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Stepanenko O.I., Byshovets A.O. (2023). Debtorska zaborhovanist za produktsiiu (tovary, roboty, posluhy) v oblikovo-ekonomichnii systemi pidpriemstva. [Accounts receivable for products (goods, works, services) in the accounting and economic system of the enterprise]. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia – Scientific view: economics and management*, no. 3(83), pp. 179–187.
9. Shevchenko L. Ya., Kulish F. V. (2022). Vplyv ta rol debitorskoi zaborhovanosti v ekonomichnomu rozvytku pidpriemstva. [The influence and role of accounts receivable in the economic development of an enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 39.

Дата надходження статті: 03.04.2026

Дата прийняття статті: 24.04.2026

Дата публікації статті: 08.05.2026